विश्वामित्रममित्रघ्नमम्बरीषं महाबलं। मरुत्तं मनुमिक्ष्वाकुं गयं भरतमेवच। २२०
रामं दाशरथिञ्चैव शशबिन्दुं भगीरथं। कृतवीर्य्यं महाभागं तथैव जनमेजयं।
ययातिं शुभकर्म्माणं देवैर्य्योयाजितः स्वयं।
चैत्ययूपाङ्किता भूमिर्यस्येयं सवनाकरा। इति राज्ञा चतुर्विंशं नारदेन सुरर्षिणा।
पुत्रशोकाभितप्ताय पुरा शैब्याय कीर्त्तितं। तेभ्यश्चान्ये गताः पूर्वं राजानो बलवत्तराः।
महारथा महात्मानः सर्व्वैः समुदिता गुणैः। पुरुः कुरुर्यदुः शूरो विश्वगश्वो महाद्युतिः। २२५
अणुहो युवनाश्वश्च ककुत्स्थो विक्रमी रघुः। विजयो वीतिहोत्रोंऽगो भवः श्वेतोबृहद्गुरुः।
उशीनरः शतरथः कंको दुलिदुहो द्रुमः। दम्भोद्भवः परो वेनः सगरः संकृतिर्निमिः।
अजेयः परशुः पुन्द्रः शम्भुर्देवा वृधोऽनघः। देवाह्वयः सुप्रतिमः सुप्रतीको बृहद्रथः।
महोत्साहो विनीतात्मा सुक्रतुर्नैषधो नलः। सत्यव्रतः शान्तभयः सुमित्रः सुबलः प्रभुः।
जानुजंघो ऽनरण्योऽर्कः प्रियभृत्यः शुचिव्रतः। बलबन्धुर्निरामर्द्दः केतुशृङ्गो बृहद्बलः। २३०
धृष्टकेतु र्बृहत्केतु र्दीप्तकेतु र्निरामयः। अविक्षिच्चपलोधूर्त्तः कृतबन्धुर्दृढेषुधिः।
महापुराणसम्भाव्यः प्रत्यङ्गः परहाश्रुतिः। एते चान्ये च राजानः शतशोऽथ सहस्रशः।
श्रूयन्ते शतशश्चान्ये संख्याताश्चैव पद्मशः। हित्वा सुविपुलान् भोगान् बुद्धिमन्तोमहाबलाः।
राजानो निधनं प्राप्तास्तव पुत्रा इव प्रभो। येषां दिव्यानि कर्म्माणि विक्रमस्त्याग एवच।
माहात्म्यमपि चास्तिक्यं सत्यं शौचं दयार्जवं। विद्वद्भिः कथ्यते लोके पुराणे कविसत्तमैः। २३५
सर्व्वर्द्धिगुण सम्पन्ना स्तेचापि निधनं गताः। तव पुत्रा दुरात्मानः प्रतप्ताश्चैव मन्युना।
लुब्धा दुर्वृत्तभूयिष्ठा नताञ्छोचितुमर्हसि। श्रुतवानसि मेधावी बुद्धिमान्प्राज्ञसंमतः।
येषां शास्त्रानुगा बुद्धिर्नते मुह्यन्ति भारत। निग्रहानुग्रहौ चापि विदितौ ते नराधिप।
नात्यन्तमेवानुवृत्तिः कार्य्या ते पुत्ररक्षणे। भवितव्यं तथा तच्च नानुशोचितुमर्हसि।
दैवं प्रज्ञाविशेषेण को निवर्त्तितुमर्हति। विधाविहितं मार्गं न कश्चिदतिवर्त्तते। कालमूलमिदं सर्व्वं भावाभावौ सुखासुखे। २४०
कालः सृजति भूतानि कालः संहरते प्रजाः। निर्दहति प्रजाः कालः कालः शमयते पुनः।
कालोहि कुरुते भावान्सर्व्वलोके शुभाशुभान्। कालः संक्षिपते सर्व्वाः प्रजा विसृजते पुनः।
कालः सुप्तेषु जागर्त्ति कालोहि दुरतिक्रमः। कालः सर्व्वेषु भूतेषु चरत्यविधृतः समः।
अतीतानागता भावा ये च वर्त्तन्ति संप्रतं। तान् कालनिर्म्मितान् बुद्ध्वा न संज्ञां हातुमर्हसि।
॥ सौतिरुवाच ॥ इत्येवं पुत्रशोकार्त्तं धृतराष्ट्रं जनेश्वरं। आश्वास्य स्वस्थमकरोत्सूतो गावल्गणिस्तदा। २४५
अत्रोपनिषदं पुण्यां कृष्णद्वैपायनोऽब्रवीत्। विद्वद्भिः कथ्यते लोके पुराणे कविसत्तमैः।
भारताध्ययनं पुण्यमपि पादमधीयतः। श्रद्दधानस्य पूयन्ते सर्व्वपापान्यशेषतः।
देवा देवर्षयोह्यत्र तथा ब्रह्मर्षयोऽमलाः। कीर्त्यन्ते शुभकर्म्माण स्तथा यक्षा महोरगाः।
भगवान् वासुदेवश्च कीर्त्यतेऽत्र सनातनः। सहि सत्यमृतञ्चैव पवित्रं पुण्यमेवच।